

Carles Cases, la música del Temple

L'any 2010 es va publicar el disc *Music for the temple* que recull vuit temes escrits pel compositor Carles Cases (Sallent, 1958) inspirats en el temple gaudinià. Cases té una llarga i reconeguda trajectòria professional dedicada al jazz i a les bandes sonores de cinema.

Cases es va formar al Conservatori de Manresa, al Conservatori Superior de Música de Barcelona, a la Music Academy de Hastad (Noruega) i a l'Institut Superior de Arte de L'Havana (Cuba). Va estar cinc anys estudiant composició amb Alfredo Gómez, de l'escola soviètica.

Una de les particularitats del disc de la Sagrada Família és que està gravat a l'ermita de Sant Esteve de Comià, una petita rectoria de Borredà, al Berguedà, propera al Cobert de Puigcercós.

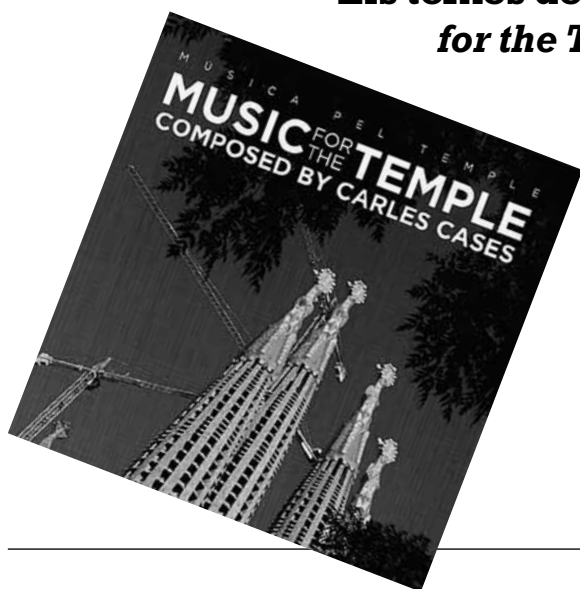
La vinculació de Carles Cases amb Borredà comença de des de petit, quan hi passava els estius amb tota la família. En aquells anys va conèixer mossèn Felip Pujols, molt amic del seu pare, qui, anys més tard, li va buscar la rectoria de Sant Esteve de Comià. La rectoria consta de tres plantes i a la planta de dalt és on ara Cases hi té l'estudi de gravació. Ell és l'ermità de l'església, amb la condició de mantenir-la.

A més a més de gravacions, també s'hi ha fet algun concert, per exemple amb la instrumentista berguedana Queralta Roca, i la intenció és organitzar-hi un cicle de concerts en homenatge al mossèn.

Un altre personatge que va marcar en Carles va ser Romuald Freixa, desaparegut recentment, un activista cultural vinculat a moltes facetes de la vida del po-

Els temes de *Music for the Temple*

El fet que el Carles Cases sigui un compositor amb una llarga trajectòria en el món del cinema, havent compost nombroses bandes sonores, fa que hagi creat unes músiques molt visuals i descriptives per al seu disc dedicat al temple de la Sagrada Família, *Music for the temple*.

El seu llenguatge musical es nodreix de recursos minimalistes com la repetició de motius rítmics, melòdics i harmònics per crear en cada cas una emoció diferent. Si escoltem el disc, ens trobarem davant d'una música que, d'una banda, ens descriu

el que veiem: la gran Sagrada Família, el bosc de columnes, la llum, els vitralls... I per altra banda, ens transmet admiració, contemplació, recolliment, espiritualitat i bellesa.

Escrits per a piano i orquestra, hi ha vuit temes contrastats:

El Temple. El tema principal, per orquestra, amb un ritme binari, marcial, gairebé èpic, que va creixent, transmet devoció i admiració. Escoltant-lo es té la sensació de ser davant d'un temple molt especial.

ble, el romànic, l'excursionisme, el catalanisme i les associacions de defensa forestal, que dels 12 als 25 anys li va fer conèixer tots els secrets de l'entorn.

Com a compositor de bandes sonores, Cases es va estrenar amb el film d'animació *Desperataferro* i n'ha arribat a signar gairebé una setantena, moltes de les quals lligades al cinema català i amb diversos directors. Ha treballat també en projectes a Mèxic, l'Argentina, Estats Units i Europa.

Algunes de les pel·lícules amb les bandes sonores de Cases són especialment conegudes: *Mi nombre es sombra*, de Gonzalo Suárez, que li va marcar un abans i un després, amb orquestra de cambra; *Actrius*, de Ventura Pons; *Havanera*, d'Antoni Verdaguer; *Darkness*, de Jaume Balagueró, amb orquestra i cors.

El procés de creació d'una banda sonora, segons Cases, parteix del guió, el punt d'unió de tot l'equip que treballa en el projecte. Li agrada saber, d'entrada, quina textura ha de tenir el film, quina tonalitat se li vol donar, per poder "crear l'atmosfera que faci possible que aquella història vagi navegant per aquell camí."

Un altre aspecte molt important és saber si s'ha de marcar època o lloc. Per exemple, a *Havanera* havia de ser la Cuba del 1800 i Cases va fer servir una contradansa com a tema identificatiu. El compositor té molt clar que per fer una bona banda sonora no cal disposar d'una gran orquestra, sinó que amb 10 o 12 instruments es pot fer molt bona feina.

Hi ha una vinculació especial de Cases amb el cantautor

Lluís Llach, amb qui va compartir vuit anys fent els arranjaments dels seus temes.

Actualment el compositor està immers en la gravació del disc *Dancing*, a Sant Esteve de Comià. Un projecte que gira al voltant de la música ballable i en el qual estarà acompanyat de Lluís Ribalta, Robert Armengol i Miquel Àngel Cordero.

Tot aquest bagatge i tota aquesta experiència conflueixen en la gènesi del disc de la Sagrada Família. El Patronat del temple acostuma a fer cada any, per mostrar l'estat de les obres, una filmació en vídeo. En cada ocasió s'encarrega a un director de prestigi, i l'any que Antoni Verdaguer va ser triat, de seguida va demanar a Carles Cases que marqués el recorregut amb música. A més a més, també va escollir una música de vuit minuts,

especial per a les audioguies dels visitants.

El disc, gravat amb la Carles Cases Music Film Ensemble, té una durada de 60 minuts i és de concepció minimalista, amb poques notes. Està pensat com a record de l'estada al temple i que els visitants poden comprar a la botiga de la basílica. Segons Cases, "els discos es compren en calent".

El disseny del disc *Music for the Temple* és original de l'artesà xocolater de Castellbell i El Vilar, Enric Rovira, que també ha creat també la pàgina web de Cases: www.carlescases.com

Quirze Grifell

Contemplació. Lent, tranquil, amb un motiu melòdic de poques notes per a piano sol que es va repetint, acompanyat d'uns acords arpegiats. Convida a la meditació.

Càntics. Veus masculines responsoriant, interrompudes per la corda que amb un ritme de corxerers insistents fa de contrapunt de la pau inicial.

Els vitralls. El piano té una melodia mentre la corda fa un tema diferent. S'estableix un diàleg ple de llum i color.

Resurrection. El piano comença suau, amb un tema lent, mentre l'orquestra fa un contrapunt. A la part central hi ha una melodia per a violoncel sol sobre la qual es van afegint, de mica en mica, la resta d'instruments. El ritme constant i ràpid va in crescendo, en un passatge vital i alegre. Finalment, reprèn el tema inicial del piano, lent i pausat.

Gaudi's Mystic. El piano té un motiu d'arpegis ascendents i descendents que pugen i baixen, donant la sensació de moviment circular. Molt indicat per expres-

sar la sensació de reflexió, de meditació. Recorda els motius orientals de meditació.

In construction. Ràpid, fort i amb caràcter. Marcadament minimalista, inquietant, dona la sensació de gent amunt i avall, de moviment. Expressa el neguit per acabar l'obra.

Cellos oration. Per corda sola, aquest tema lent, ens transmet serenitat.

Amb aquests vuit temes, doncs, el compositor ens mostra amb

emoció des de la magestositat de la basílica i els vitralls, passant pels càntics dels monjos i el misticisme de Gaudí, fins a moments íntims de reflexió i pregària a què convida aquest temple encara en construcció.

Tot plegat, amb la sensibilitat, la calidesa i el segell personal de Carles Cases.

Mercè Hervada

professora de piano i pianista acompanyant.